

CRNA GORA
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKU DJELATNOST

Broj: 0504-2919/7
Podgorica, 10. 07. 2025. godine

IZVJEŠTAJ
o sprovedenom otvorenom konsultativnom procesu povodom pripreme
PRAVILNIKA
o interoperabilnosti automobilskih i potrošačkih radio-prijemnika i potrošačke
digitalne televizijske opreme i uslovima za prelazak na nove standarde
u oblasti radio-difuzije

Agencija je, shodno Dokumentu o vođenju otvorenog konsultativnog procesa povodom pripreme Pravilnika o interoperabilnosti automobilskih i potrošačkih radio-prijemnika i potrošačke digitalne televizijske opreme i uslovima za prelazak na nove standarde u oblasti radio-difuzije (akt broj 0504-2919/1 od 30. 05. 2025. godine), dana 02. 06. 2025. godine pokrenula otvoreni konsultativni proces povodom pripreme predmetnog Pravilnika. Javni poziv za dostavljanje komentara, mišljenja i sugestija objavljen je na web stranici Agencije na adresi www.ekip.me. Pored toga, Agencija je, cijeneći da je Pravilnik o interoperabilnosti automobilskih i potrošačkih radio-prijemnika i potrošačke digitalne televizijske opreme i uslovima za prelazak na nove standarde u oblasti radio-difuzije posebno značajan sa aspekta njihovih nadležnosti i djelatnosti, uputila direktan poziv za učešće u konsultativnom procesu sljedećim državnim organima i institucijama:

- Ministarstvu ekonomskog razvoja
- Ministarstvu kulture i medija
- Ministarstvu saobraćaja
- Agenciji za audiovizuelne medijske usluge
- Institutu za standardizaciju Crne Gore.

Po javnom pozivu za dostavljanje komentara, mišljenja i sugestija u vezi sa Nacrtom Pravilnika o interoperabilnosti automobilskih i potrošačkih radio-prijemnika i potrošačke digitalne televizijske opreme i uslovima za prelazak na nove standarde u oblasti radio-difuzije, komentare je dostavilo privredno društvo "Telemach Crna Gora" d.o.o. Podgorica, kako je navedeno u nastavku.

1. U članu 2 u Značenju izraza i pojmova privredno društvo "Telemach Crna Gora" d.o.o. Podgorica smatra da je potrebno definisati pojmove: interaktivne usluge, interaktivne komunikacije i usluga uslovnog pristupa digitalne televizije, koji se navode u tekstu.

Odgovor Agencije:

Agencija se zahvaljuje na konstruktivnoj sugestiji za definisanje navedenih pojmova radi otklanjanja eventualnih nejasnoća prilikom implementacije ovog akta. S tim u vezi, Agencija je dopunila član 2 Pravilnika sljedećim izrazima i odgovarajućim značenjem tih izraza:

- Interaktivne usluge su elektronske usluge koje uključuju dvosmjernu razmjenu informacija i omogućavaju korisnicima da utiču na aspekte usluge ili ih kontrolišu, putem digitalnih interfejsa poput računara, telefona ili televizijskih prijemnika.
 - Interaktivne komunikacije su komunikacije u kojima sve uključene strane imaju mogućnost da aktivno razmjenjuju informacije u stvarnom vremenu.
 - Usluga uslovnog pristupa digitalne televizije podrazumijeva uslugu pružanja linearnih audiovizuelnih medijskih usluga uz obavezu plaćanja naknade, saglasno zakonu kojim se uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga.
2. Pojam usluga distribucije medijskog sadržaja u vidu televizijskog emitovanja koji je definisan članom 2 pravilnika se ne pominje u tekstu pa je isti prema sugestiji privrednog društva "Telemach Crna Gora" d.o.o. Podgorica potrebno brisati ili precizirati.

Odgovor Agencije:

Agencija se zahvaljuje na konstruktivnoj sugestiji za definisanje navedenih pojmova radi otklanjanja eventualnih nejasnoća prilikom implementacije ovog akta, a kako se navedeni izraz ne navodi u drugim članovima, uvažava se sugestija da se ovaj izraz može obrisati.

3. Privredno društvo "Telemach Crna Gora" d.o.o. Podgorica sugerise da je tekst iz člana 3 stav 1 "mora imati sljedeće karakteristike" potrebno zamijeniti tekstem "neophodno je da posjeduje mogućnost". Nadalje se daje komentar da se iz priloženog teksta može zaključiti da sva potrošačka digitalna televizijska oprema koja se na bilo koji način stavlja na tržište Crne Gore mora posjedovati isključivo karakteristike kojim se omogućava dekodiranje digitalnih televizijskih signala u skladu sa jedinstvenim evropskim algoritmom za kodiranje kojim upravlja ETSI. Smatra se da ovakav tekst nije u duhu Direktive (EU) 2108/1972, tačnije sa tekstom Priloga XI ove direktive gdje se u tački 1. između ostalog navodi da oprema namijenjena za primanje televizijskih signala treba da posjeduje mogućnost dekodiranja takvih signala. Dalje se daje interpretacija da evropski zakonodavac nije imao intenciju da nametne obavezu isključivog korišćenja opreme koja posjeduje karakteristike dekodiranja digitalnih tv signala u skladu sa zajedničkim evropskim algoritmom za kodiranje, što je prema mišljenju privrednog društva "Telemach Crna Gora" d.o.o. Podgorica ovim pravilnikom nametnuto kao obaveza koja isključuje druge karakteristike. Dalje se navodi da je cilj EU direktive da ovi uređaji moraju podržavati dekodiranje signala prema propisanim standardima kako bi se obezbijedila interoperabilnost u korišćenju usluga i zaštita potrošača u jedinstvenom digitalnom tržištu.

Odgovor Agencije:

Agencija se zahvaljuje na predloženoj sugestiji zamjene teksta "mora imati sljedeće karakteristike" tekstem "neophodno je da posjeduje mogućnost", te prihvata predloženu formulaciju. U vezi sa daljim komentarom koji je dat na ovu temu, napominjemo da su prvobitna formulacija koju je dala Agencija i predložena formulacija istovjetno u duhu direktive, odnosno da prvobitnom formulacijom takođe nije bila nametnuta obaveza da se moraju posjedovati isključivo karakteristike kojim se omogućava dekodiranje digitalnih televizijskih signala u skladu sa jedinstvenim evropskim algoritmom za kodiranje kojim upravlja ETSI, ali ne i bilo koje druge karakteristike, kako je to od strane privrednog društva "Telemach Crna Gora" d.o.o. Podgorica protumačeno.

4. Vezano za član 3 stav 1 tačka 2), privredno društvo "Telemach Crna Gora" d.o.o. Podgorica navodi da je neophodno detaljnije razraditi "uslov da korisnik pri iznajmljivanju takve opreme postupa u skladu sa odgovarajućim ugovorom o zakupu". Pri tome se prepoznaje da, iako je navedeni tekst preuzet iz Priloga XI Direktive (EU) 2018/1972, ostavlja nedoumice u pogledu buduće primjene ove norme. Takođe se postavlja pitanje da li pomenuti uslov znači da oprema koja omogućava prikazivanje digitalnih televizijskih signala njihovim prenošenjem u nekodiranom obliku može biti data korisniku isključivo na korišćenje, bez mogućnosti njene dalje prodaje i što se u tom slučaju može smatrati "odgovarajućim ugovorom o zakupu".

Odgovor Agencije:

Agencija se zahvaljuje na datoj sugestiji uz razumijevanje potrebe za pojašnjenjima po pitanju uslova koji se definišu ugovorom o zakupu. Međutim, napominjemo da su odredbe koje se odnose na ugovor između operatora i krajnjeg korisnika propisane čl. 135 – 137 Zakona o elektronskim komunikacijama ("Službeni list CG", broj 100/24) i nijesu predmet ovog pravilnika te se istim ne mogu razrađivati.

Predsjednik Savjeta,

Dr Milan B. Radulović, dipl.inž.el.

Milan B. Radulović